

Thomas gooit de schuurdeur met een klap achter zich dicht. Zonder te kijken of zijn moeder soms voor het raam staat, fietst hij weg. Ze bekijkt het maar!

Als Thomas na tien minuten het plein opfietst, hoort hij dat de bel gaat.

Met grote snelheid komen er nog wat leerlingen aanfietsen. Die zullen een telaarbriefje bij de conciërge moeten halen. Thomas loopt over het plein naar de deur. In de hal van de school is het intussen stil.

‘Hallo!’ Ineens staat de conciërge voor hem. ‘Je naam?’

‘Thomas van der Linde.’

‘Klas?’

‘3HV2.’

‘Derde klas. Dan had je kunnen weten dat telaarcomers altijd eerst een briefje bij mij moeten halen,’ zegt de conciërge. Hij pakt een blaadje en vult de datum in. ‘Thomas van der Linde, 3HV2 was het, hè?’

‘Ja.’

‘Waarom ben je te laat?’

‘Ik ben niet te laat.’

Verbaasd kijkt de man op. ‘Niet te laat? Het is tien over half negen.’

‘Ja, maar ik begin pas het tweede uur.’

‘Het tweede uur?’ De man haalt diep adem. ‘Waarom zeg je dat niet meteen?’

‘Omdat u er niet naar vroeg,’ antwoordt Thomas.

Nog grinnikend loopt hij even later door de lange gang naar de bibliotheek. Daar is het nog rustig. Er zitten alleen twee meisjes

achter een computer.

Thomas gooit zijn rugzak in de hoek en pakt van een van de planken een blad over de natuur. Hij gaat zitten en trekt met zijn voet nog een stoel dichterbij. Daar legt hij zijn benen op. Zo, dat zit lekker! Hij gaapt een paar keer en neemt zich voor vanavond op tijd te gaan slapen. Het is gisteravond veel te laat geworden.

Eerst had hij een eind gefietst. Hij was bij de sportvelden terechtgekomen. Daar had hij een tijdje naar de training van Oranje-Blauw, de plaatselijke voetbalclub, gekeken. Toen hij om een uur of tien thuiskwam, was hij meteen naar zijn kamer gegaan. Hij was op bed gaan liggen en had een tijdje liggen zappen. Op een Engels kanaal werd een oorlogsfilm uitgezonden. Daar had hij naar gekeken tot -ie uit was.

Daarna was hij gaan slapen.

Als Thomas bij het tekenlokaal van meneer Hendriksma komt, staat de hele klas al voor de deur te wachten.

‘Hé Thomas,’ roept Stephan. ‘Weet jij waar Rembrandt is?’

‘Ikke niet. Moet dat dan?’

‘Ja natuurlijk. Jij bent toch z’n lievelingetje.’

‘Waar slaat dat nou op?’ Thomas kijkt Stephan kwaad aan. Wat heeft die gozer een grote mond. Hij denkt zeker dat hij alles kan zeggen omdat hij is blijven zitten.

‘Laat Thomas ook ergens goed in zijn,’ merkt Berend lachend op.

Thomas doet net of hij die opmerking niet hoort. Berend doet nu eenmaal zijn best om dingen te zeggen die Stephan leuk vindt.

‘Ik wacht nog twee minuten,’ schettert Stephan boven alles uit.

‘Dan kan Rembrandt het bekijken.’

‘Die heeft zich zeker verslapen,’ lacht Antoinette. ‘Ik denk dat hij nachtwacht had.’

‘Nachtwacht?’ Berend kijkt haar onnozel aan.

‘Ja, hij heeft toch pas een kind.’

‘Nou en?’

‘Denk even na. Zo’n klein kind moet ’s nachts ook drinken en een schone luier. Dat is nou een nachtwacht.’ Antoinette knikt vriendelijk naar Berend. ‘Snap je?’

Als Berend een lelijk woord mompelt, schiet Thomas in de lach. ‘Eén-nul voor Antoinette,’ zegt hij.

‘Goedemorgen, jongelui!’ Met een stapel papieren onder zijn linkerarm en een grote tas in zijn rechterhand staat meneer Hendriksma ineens bij hen. ‘Sorry. Ik ben een beetje laat.’

‘Nachtwacht gehad, meneer?’ vraagt Stephan.

De leraar kijkt Stephan verbaasd aan. ‘Pardon?’

‘Nachtwacht! Of u nachtwacht hebt gehad?’

De leraar kijkt vragend rond. ‘Is er iemand die deze zin kan vertellen? Niemand? Dacht ik al. Goed, jongens, snel naar binnen. Schuif even wat tafels tegen elkaar en leg daar jullie kunstwerken op. Ik ben benieuwd naar het resultaat.’

Welk resultaat? vraagt Thomas zich af. Hij staat achter in het lokaal en ziet hoe zijn klasgenoten uit hun tekenmap een verftekening pakken.

‘Oké,’ roept de leraar. Hij tikt met een liniaal op het bord om aandacht te krijgen. ‘Jongens, kom er... Hallo! Als jullie nu even meewerken. We zijn al later begonnen.’

‘Dat is niet onze schuld,’ merkt Stephan op. Hij zit op een bank en laat Berend een foto uit een surfblad zien.

‘Stephan, doe weg dat blad! Ik wil dat jullie allemaal even meewerken.’

‘Even maar?’ roept Stephan.

‘Stephan, ik waarschuw je voor het laatst. Help even en schuif de twee voorste rijen tafels tegen elkaar. Thomas, doe ook eens wat.’

Thomas haalt zijn schouders op en gaat op een tafel zitten die achter in het lokaal staat. Gabriëlle en Antoinette hangen slap

van de lach over een tafeltje. Van Hendriksma z'n opmerkingen trekken ze zich niks aan. Stephan en Berend zitten nog altijd in het surfblad te kijken. Thomas ziet dat Hendriksma uiteindelijk zelf een paar tafeltjes tegen elkaar schuift.

'Ja, Stephan, schuif een beetje door, dan kan Berend naast je zitten. Antoinette, doe niet zo ongeïnteresseerd. Je kunt hier komen zitten. Gabriëlle, stop nou eens even met praten.' De leraar kijkt de klas rond. 'Hè, hè! Eindelijk, we kunnen beginnen. Bedankt voor jullie spontane hulp.'

Op dat moment gaat de deur open en komt Joanne binnen. De leraar zucht. 'Joanne, waar kom jij vandaan?'

'Ik moest even naar de wc.'

Demonstratief kijkt Stephan op z'n horloge. 'Je bent te laat.'

'Stephan, wil jij je niet overal mee bemoeien? Je hebt werk genoeg aan jezelf.'

'Nou hoor je het eens van een ander,' grinnikt Joanne.

'Jongens, afgelopen!' roept Hendriksma. 'De eerste de beste die nu ongevraagd zijn mond nog opendoet, vliegt eruit.' Dan kijkt hij weer naar Thomas, die nog altijd achter in het lokaal op een tafel zit. 'Wat zit je daar nou nog? Haal je tekening tevoorschijn en kom erbij.'

'Tekening?' Thomas doet of hij het niet begrijpt.

'Ja, te-ke-ning. Of dacht je soms dat ik gymnastiek geef?'

'Kan ik me niet voorstellen met zo'n figuur,' fluistert Antoinette. Gabriëlle schiet in de lach.

'Ja, Gabriëlle! Ga je maar melden bij meneer Van der Steen.'

'Het was mijn schuld, meneer,' zegt Antoinette.

'Dan ga jij ook mee. Opschieten. Ik wil nu eindelijk wel eens met de les beginnen.'

Tergend langzaam pakken Antoinette en Gabriëlle hun tas en lopen het lokaal uit.

'Nou, komt er nog wat van?' Meneer Hendriksma kijkt weer naar Thomas. 'Of ben je van plan daar wortel te schieten?'

‘Ik heb de tekening nog niet af, meneer. Ik dacht dat die voor volgende week was.’

‘Wel eens van agenda’s gehoord? Waarschijnlijk niet. Dat zijn handige boekjes waar je al je huiswerk in kunt schrijven. Maar nu ben je te laat. Ik wil deze les het werk nog becijferen. Pak dus maar wat je hebt en leg dat bij de andere tekeningen.’

Thomas haalt uit zijn map een wit blad, waarop alleen nog maar een potloodschets te zien is. Aarzelend loopt hij ermee naar voren.

‘Schiet eens op!’ Meneer Hendriksma is duidelijk ongeduldig. In een paar stappen is hij bij Thomas; hij pakt het papier. Terwijl hij naar de tafel loopt om het blad bij de andere tekeningen te leggen, werpt hij er een snelle blik op. Verrast blijft hij staan. Hij bekijkt de schets wat beter en zegt dan: ‘Jammer dat je niet klaar bent. Het ziet er goed uit. Origineel ook. Hoe was je van plan verder te gaan?’

‘Weet ik nog niet precies,’ antwoordt Thomas.

‘Wat moet het voorstellen? Vertel eens.’

‘Die jongen in het midden, dat ben ikzelf,’ wijst Thomas. ‘Daaromheen wil ik met een passer drie steeds grotere cirkels trekken.’

De leraar knikt. ‘En wat ga je met die cirkels doen?’

‘In de middelste cirkel teken ik de dingen die ik het belangrijkste vind. In de volgende cirkel dingen die iets minder belangrijk zijn en in de buitenste cirkel de onbelangrijkste dingen.’

‘Heel goed bedacht. Is dat een fotolijstje?’

‘Ja.’

De leraar kijkt Thomas even onderzoekend aan en vraagt: ‘Wat komt er allemaal nog meer in die kleinste cirkel? Heb je al een idee?’

‘In ieder geval een paar tijdschriften, m’n diskman en een verre kijker.’

‘Toch jammer dat je tekening niet af is,’ zegt meneer Hendriks-

ma opnieuw. 'Omdat ik nieuwsgierig ben naar het eindresultaat, geef ik je nog één dag uitstel. Maar als je morgen niet klaar bent, krijg je een onvoldoende.'

'Je hebt geluk gehad,' vindt Berend, als ze na de bel het lokaal uitlopen.

'Ja,' geeft Thomas toe, 'Rembrandt was in een goeie bui.'

'Je bent z'n lievelingetje. Dat zei ik toch,' merkt Stephan op. 'Je houdt een zwamverhaal over een paar cirkels die je wilt tekenen en hij is helemaal ondersteboven. Mazzelaar!'

'Hé, weet je wat ik gisteren heb gekocht?' verandert Berend van onderwerp. 'Saving Private Ryan op dvd. Maar acht euro.'

'Dat is toch een oude film?' zegt Stephan.

'Klopt, maar wel heel cool. Het eerste halfuur is echt niet normaal meer. Als die soldaten het strand opkomen. Absurd gewoon.'

'Zo'n film vind ik gaaf,' knikt Thomas. 'Mag ik die een keer lenen?'

'Best,' knikt Berend.

'Maar eerst vanavond je tekening afmaken,' merkt Stephan spottend op. 'Want anders moet Rembrandt morgen weer een andere smoes bedenken om je geen onvoldoende te geven.'

2

Glukkig, denkt Thomas. Niemand thuis.

Hij zet z'n rugzak in de gang. Dan pakt hij uit de kamer de krant van gisteren. Die zullen ze wel gelezen hebben. En anders is het jammer.

Nadat hij de krant op de trap heeft gelegd, gaat hij terug naar de keuken. Hij schenkt een glas karnemelk in en pakt een stroopwafel.

Dan loopt hij met de krant en de stroopwafel in zijn ene hand en het glas karnemelk in zijn andere hand voorzichtig de trap op.

In z'n slaapkamer zet hij eerst de radio aan, Noordzee FM.

Thomas pakt de foto van zijn bureau en zet die in de boekenkast. De foto heeft z'n moeder genomen toen ze met z'n drieën in Frankrijk op vakantie waren.

Daarna maakt hij z'n bureau leeg. Onderzetter, pennenhouder, rekenmachine... Alles gooit hij zo lang op bed. Dan vouwt hij de krant open en legt die op z'n bureau.

Wat heeft hij nog meer nodig?

Natuurlijk! Lekker stom! Z'n rugzak en tekenmap liggen nog beneden.

Thomas holt de trap af. Even later zit hij achter z'n bureau. Hij pakt een gum uit z'n etui en haalt eerst de geschetste lijnen weg. Nu heeft hij een passer nodig. Hè bah! Die moet toch ook in het etui zitten? Nee dus! Zou iemand die er op school hebben uitgehaald? Thomas trekt de bovenste bureaula open en zoekt in de rommel. Hij moet nog ergens een oudje hebben liggen. Maar waar? Pasfoto's, een afgekloven potlood, een kapotte rekenmachine, een liniaal... Maar natuurlijk geen passer.

Nog één kans: de onderste la. Thomas haalt de stapel schriften

uit de la en vindt dan de passer. Het is er inderdaad nog een uit de prehistorie. Het ding is van zijn vader geweest, kan hij zich herinneren. Er moet nog een echt potlood in worden vastgeschroefd. In de bovenste la heeft hij er een zien liggen.

Voorzichtig draait Thomas even later de passer rond. Dat valt niet mee. Al snel merkt hij dat het makkelijker is om de passer stil te houden en het blad rond te draaien.

Eindelijk lukt het hem om drie steeds grotere cirkels op het papier te krijgen. Het kleine gaatje in het midden van de tekening moet hij met verf maar proberen weg te werken.

Een tijdje zit Thomas te denken. Wat zal hij allemaal in de cirkels tekenen? Wat is er belangrijk in zijn leven?

Na de voorwerpen allemaal eerst snel te hebben geschetst, begint hij ze een voor een uit te werken.

Natuurlijk begint hij weer met het fotolijstje. Met een liniaal tekent hij de strakke lijst. Dan pakt hij de foto uit de boekenkast en zet die voor zich neer. Een tijdje staart hij naar het zo vertrouwde gezicht.

Anderhalf uur zit Thomas zo te werken. Het is lang geleden dat hij zoveel tijd aan z'n huiswerk heeft besteed. Af en toe zet hij de tekening tegen de muur om het resultaat te bekijken. Wel tof, dat Hendriksma zo positief was. Anders had hij dat ding echt niet afgemaakt.

'Hé, zit je hier!' Z'n moeder komt de kamer binnen. 'Ik zag je fiets staan, maar ik kon je helemaal niet vinden. Zo, hé! Die is mooi!' Vol bewondering bekijkt ze de tekening.

'Is het voor school?'

'Ja.'

'Wat is het onderwerp?'

'*It's my life.*'

'Wat goed, zeg! Dat heb je echt van je vader. Die kon ook zo goed tekenen. Een diskman, een verrekijker... Een fotolijstje?' Ze kijkt Thomas vragend aan.

Zonder iets te zeggen wijst Thomas naar de foto van zijn vader. Dat zijn moeder dat niet meteen begrijpt! Het lijkt wel of ze zijn gedachten kan lezen. 'Dom dat ik daar niet aan dacht.'

Thomas haalt onverschillig zijn schouders op. 'Had ik kunnen verwachten.'

'Thomas...'

'Je bent hem allang vergeten.'

'Dat is niet waar. Ik ben je vader niet vergeten.'

'Jij hebt oom Henk!'

'Thomas, dat ik met Henk getrouwd ben, betekent niet dat ik jouw vader ben vergeten.'

Thomas kijkt uit het raam. Bewust ontwijkt hij de blik van zijn moeder. 'Hoepel nou maar op,' zegt hij. 'Ik moet m'n tekening afmaken.'

Terwijl hij zich weer over het blad buigt, hoort hij dat zijn moeder z'n kamer uitloopt. Als de deur dicht is, gaat Thomas weer rechtop zitten. Waarom snapt ze niet wat hij met dat fotolijstje bedoelt? Zou ze nooit meer aan zijn vader denken?

Thomas kijkt naar de foto voor hem. Hoe lang is het alweer geleden? Bijna veertien maanden! Maar hij kan het zich nog herinneren alsof het gisteren is gebeurd.

'Thomas, doe jij even open?' roept moeder.

'Ja!' antwoordt Thomas.

Als hij de deur opendoet, schrikt hij. Op de stoep staan twee politieagenten. Ze kijken hem ernstig aan.

'Is je moeder thuis?' vraagt de grootste van de twee.

'Ja,' knikt Thomas.

'Wil je haar even roepen?'

Weer knikt Thomas. Hij draait zich om en gaat naar de keuken. 'Mam, er zijn twee politieagenten.'

'Twee agenten? Wat willen ze? Er is toch niks ergs gebeurd?'

‘Dat weet ik niet. Schiet nou o-op!’ zegt Thomas, terwijl hij zijn klamme handen langs zijn broekspijpen wrijft.

Moeder gooit de theedoek op de stoel en loopt met Thomas mee naar de deur.

‘Is er iets met mijn man?’ raadt ze geschrokken.

De grootste agent knikt en zegt: ‘Uw man heeft een auto-ongeluk gehad. Het is ernstig. Als u met ons meegaat, zullen we u zo snel mogelijk naar het ziekenhuis brengen.’

‘Maar ik weet niet... Ik moet...’ Met grote ogen kijkt ze naar Thomas.

‘Rustig, mevrouw,’ zegt de agent. Dan kijkt hij naar Thomas. ‘Jij bent een zoon?’

‘Ja.’

‘Heb je nog broers of zussen?’

‘Nee.’

‘Je kunt ook gelijk meerijden. Mevrouw, gaat u nu mee?’ De agent helpt moeder in haar jas, pakt haar bij de arm en begeleidt haar met zachte drang naar de politieauto. ‘Zorg dat je een huissleutel bij je hebt,’ roept hij naar Thomas.

Even later rijden ze met grote snelheid de straat uit. Voor het kruispunt doet de agent de sirene aan. In een flits ziet Thomas dat ze door het rode licht rijden. Dan is het heel slecht met vader, begrijpt hij.

Zijn moeder zit onafgebroken aan haar kettinkje te rommelen. Zelf heeft hij ook moeite om rustig te blijven.

Voor de ingang van het ziekenhuis worden ze afgezet. Een van de agenten stapt ook uit en loopt met hen mee naar binnen. In de gang staat een arts op hen te wachten.

‘Hoe is het met mijn man?’ roept moeder.

‘Komt u mee,’ zegt de dokter.

Als ze op een stoel zitten, zegt de arts: ‘Uw man,... jouw vader is een halfuur geleden overleden. We hebben hem nog geopereerd, maar dat heeft helaas niet geholpen.’

‘Mag ik hem zien?’ Moeders stem klinkt zachtjes.

De arts knikt.